

[Miljøministeren]

Regeringen vil derfor arbejde for, at ledsageforanstaltningerne vedrørende ekstensiv jordbrugsdrift, udtagning af landbrugsarealer af produktion i mindst 20 år og til dels skovrejsning udføres på en sådan måde, at en effektiv anvendelse heraf inden for miljøfølsomme vandindvindingsområder sikres.

Deltagelse i ordningerne under ledsageforanstaltninger er frivillig for landmændene, og regeringen lægger derfor afgørende vægt på at udforme ordningerne som reelle incitamenter. Regeringen vil desuden løbende vurdere behovet for yderligere indsats, såfremt ordningerne ikke får et tilfredsstillende omfang i forhold til nødvendigheden af at beskytte grundvandet.

Skovrejsningen giver en mulighed for grundvandsbeskyttelse. I forbindelse med udarbejdelse af regionplantillægene om skovrejsning har det vist sig, at mange af amterne har set skovrejsning som en mulighed for at opnå grundvandsbeskyttelse. Det skønnes, at ca. en fjerdedel af de udpegede skovrejsningsområder er sammenfaldende med vigtige grundvandsområder.

Regeringen vil løbende vurdere implementeringen af reformen og gennemførelsen af ledsageforanstaltningerne i relation til den planlagte nedbringelse, som den er beskrevet i regeringens handlingsplan for et bæredygtigt landbrug.

5.3 Belastning med pesticider fra landbruget

I relation til grundvandsbeskyttelsen er det målsætningen, at de godkendte pesticider – eller disses nedbrydningsprodukter – ikke må give anledning til grundvandsforurening.

Der er i forbindelse med vandmiljøplanens overvågningsprogram og de få undersøgelser, der i øvrigt er udført, fundet pesticider i grundvandet i Danmark, og pesticidfund i grundvand er også velkendt fra undersøgelser i udlandet.

Vor viden om omfanget af pesticidernes trussel mod grundvandet er endnu mangelfuld. Der er derfor iværksat en række forskningsprojekter, der har til formål at klarlægge, i hvor stor udstrækning pesticider har mulighed for at forurene grundvandet. Der er fra oktober 1992 sket en intensivering af grundvandsovervågningen, idet der nu skal undersøges for i alt ca. 15 stoffer mod tidligere kun 7.

Pesticidhandlingsplanen fra 1986 fastlagde det mål, at det samlede forbrug af bekæmpelsesmidler skulle nedbringes med 50 pct. inden 1997. Reduktionen skulle beregnes ud fra en årlig opgørelse af mængden af solgte aktivstoffer og produkter samt sprøjtningens intensitet opgjort som behandlingshyppighed. Den solgte mængde aktivstoffer lå i 1991 ca. 30 pct. lavere end i referenceperioden 1981–85, men behandlingshyppigheden lå ca. 10 pct. højere. Dette afspejler et øget forbrug af lavdosismidler, hvilket sandsynligvis betyder, at en mindre mængde vil nå grundvandet. Det er imidlertid ikke nødvendigvis ensbetydende med, at den sundhedsmæssige risiko formindskes tilsvarende, idet denne afhænger af stoffernes egen-skaber.

Ifølge beretningen afgivet af Udvalget vedrørende en Bæredygtig Landbrugsudvikling den 17. december 1991 er det fortsat målet at reducere behandlingshyppigheden, og bortfald af målsætningen om en halvering af behandlingshyppigheden forudsætter udarbejdelse af mere miljørigtige og sikrere målekriterier.

Regeringen har som opfølgning på beretningen om en bæredygtig landbrugsudvikling fremlagt en redegørelse om mulighederne for at fastsætte mere miljørigtige og sikrere målekriterier. Redegørelsen viser, at det er vanskeligt at finde en erstatning for behandlingshyppigheden som målekriterium.

På baggrund af denne redegørelse har regeringen igangsat et arbejde, der nærmere skal belyse mulighederne for at udarbejde såkaldte belastningstal. Ideen går ud på, at behandlingshyppigheden for hvert enkelt bekæmpelsesmiddel vægtes i forhold til midlets giftighed eller i forhold til f.eks. midlets mobilitet i jorden. Ved at lægge den vægtede behandlingshyppighed for alle eller grupper af bekæmpelsesmidler sammen, fås et talmæssigt udtryk – belastningstal – der både reflekterer forbrugets størrelse og nogle af midlernes effekter f.eks. i forhold til grundvandet.

For at lede forbruget over på midler, der er mindre skadelige for miljøet, revurderes alle gamle pesticider. Revurderingen forventes afsluttet i 1993.

I overensstemmelse med handlingsplanen for en bæredygtig landbrugsudvikling vil den hidtidige frivillige undervisning af erhvervs-